

χωρίς διαρκείας ήτις κατέχει τὸ μυστικὸν τῶν μεγάλων Καλλιτεχνῶν.

Ἐξετάζων τὴν χάριτα ὡς πρώτην συμφωνίαν τοῦ ἤχου τῆς ἀπλῆς καὶ κυκλοτεροῦς κινήσεως τῶν χειρῶν, ὁ Καθηγητὴς Deppe διακρίνει τοὺς συνθέτας, οἵτινες ἀπαιτοῦσιν νὰ ἐπιτύχωσιν τὰ καλλιτεχνικὰ ἀποτελέσματα διὰ μέσου κοπιωδῶν προσπάθειων καὶ φωνῆς πάθους δυναμένων νὰ καθορίσωσιν ἀλλοιώσεις εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὰ δάκτυλα.

Ἡ μόρφωσις καὶ συμπλήρωσις τῶν δακτύλων ἄτινα ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσιν στιγμιαίως εἰς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κεφαλῆς, εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν συνιστωμένων ἐξασκήσεων παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ.

Ὁ περιορισμένος ἀριθμὸς ἐκθαμβεῖ τὰ ὑπερφύλνεύματα ἅτινα κανονίζουν τὴν ἀξίαν τῆς προόδου ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ κόπου.

Παίζων τις καλὴν μουσικὴν καὶ μελετῶν κακῶς εἶναι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν μικρῶν τάξεως κλειδοκυμβαλιστῶν (pianoteurs). "Ὅλα τ' ἀποτελέσματα τῆς Ἀριστοτεχνίας (Virtuosité): ταχύτης, θάρρους καὶ ἐκτέλεσις εἶναι καλλιεργημένα εἰς τὸ τέλειον.

Υπάρχουσιν κλειδοκυμβαλισταί, οἵτινες παίζουν δι' ἑνὸς τρόπου θεωρυώδους τὰς πλέον δυσκόλους συνθέσεις τῶν Συναντιῶν καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἐκτελέσωσιν εἰς τὴν ἐντέλειαν μίαν ἀπλὴν κίνησιν συνδεδεμένων δακτύλων (legato).

Ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον εἶναι εὐχάριστον νὰ βλέπῃ τις, εἶναι τὸ παῖξιμον τοῦ κλειδοκυμβαλιστοῦ ὅπερ ὀφείλει νὰ ἦν ὥραϊον. Ἡ χάρις πρέπει νὰ ἦν ἀκουσία, καθαρῶς φυσική. Διὰ νὰ ἦν χαριτωμένος ὁ παῖζων δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ στάτιν ἀμφίβολον, ήτις συντελεῖ εἰς τὴν χάριτα.

Τὸ πλέον ἀπλοῦν μουσικὸν τεμάχιον πρέπει νὰ παίζεται ὡς ἐν ἀριστοῦργημα· ὁ ἤχος πρέπει νὰ ἦν διαπεραστικός, στιγμιαίως καὶ ἐνεργητικός, χωρίς ποτὲ νὰ προσβάλλῃ τὰ ὦτα δι' οὐδεμίαν διαρκείαν. Ἡ ὥραιότης τοῦ ἤχου εἶναι ἡ καλλονὴ τῆς κινήσεως καὶ ἡ πρώτη ἀρετή. Τὸ παῖξιμον ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἕνα χαρακτηριστὸν αἰσθητικὸν ἐπὶ τοσοῦτον ἔντονον, ὥστε τὸ ἀκροατήριον νὰ μὴ θεωρηθῇται.

Ὁ Ἀριστοτέχνης (Le Virtuose). Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τις μίαν αἰσθητικὴν ἐκτέλεσιν δεόν προηγουμένως νὰ ἔχῃ συγκρίνῃ τὸ σχέδιον τῆς ἀπλῆς κυκλοτεροῦς κινήσεως. Ἡ τελεία κατάκτησις ἄλλου σχεδίου δίδει τὴν κυριότητα ὅλων τῶν χρωματιστῶν τοῦ ἤχου καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἀπόδοσιν ἑνὸς μουσικοῦ τεμαχίου εἰς σχῆμα ὅσον τὸ δυνατόν συνισταμένον καὶ θέτει εἰς διαταγὴν τῶν σκέψεων ἕνα ὁμίμητον μηχανισμόν.

✱ ✱ ✱

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

Μὴ ἀφίνετε νὰ διέρχεται ὁ χρόνος χωρίς νὰ κάμετε προόδους εἰς τὴν τέχνην σας.

—1) Μελέτη. 2) Μελέτη. 3) Μελέτη.

(Liszt)

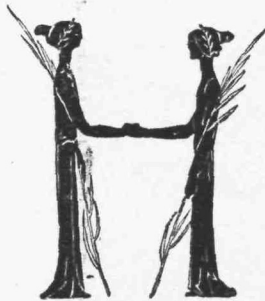
Ἐγείρομαι κατὰ τὸ θέρος εἰς τὰς 5 τὸ πρωῒ, τὸν δὲ χειμῶνα εἰς τὰς 6 καὶ ἐξακούμαι ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τὴν πρωΐαν.

—Ὅταν δὲν γυμνάζομαι ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου μίαν ἡμέραν, τὸ αἰσθάνομαι, ὁπότεν δὲ δύο ἡμέρας κατὰ σειράν, μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ ἔννοει τὸ ἀκροατήριον.

(Rubinstein)

Καλὸν εἶναι νὰ μὴ συγκρίνει τις τοὺς μεγάλους κλειδοκυμβαλιστάς διὰ τῆς αὐτῆς μουσικῆς κριτικῆς.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ κίνησις τοῦ λήξαντος μηνὸς περιορίσθη εἰς εὐαγγελτικὰ παραστάσεις. Νέα ἔργα δὲν ἐδόθησαν, πλὴν ἑνός, τοῦ «Λοχαγεῦ» τοῦ κ. Ν. Μαρσέλου. Ἐκ τῶν τιμητικῶν παραστάσεων, δεόν νὰ ἐξερω-

θώσιν αἱ τῶν δύο κορυφαίων πρωταγωνιστριῶν, τῆς Κοτοπούλης καὶ τῆς Κυδελῆς. Τραγικὴ ἡ πρώτη, ἐπιδητικὴ εἰς δύναμιν πάθους καὶ ἐκφρασιν, δραματικὴ ἡ δευτέρα, ὑπέροχος εἰς αἰσθητικὴν καὶ συγκίνησιν. Καὶ αὐταὶ μὲν ἔλαβον ἀρορμὴν νὰ ἐπίδειξωσι τὸ τάλαντόν των, τὸ δὲ κοινὸν νὰ λάβῃ μίαν σύγκρισιν, ἡ μάλιστα διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἰκανότητος των, ήτις ἐν ἐκάστῃ ἀλλοίως ἐκδηλοῦται. Διότι ἡ Κοτοπούλη ὡς τραγικός ὑπέρχει, ὅπως πάλιν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν δράμα ἡ Κυδελὴ παίζει ὠραιότερα. Εἶναι ἀτυχῶς πενηχρόν εἰς ἰδιοφυίαν τὸ σινδῶμα τῆς ἑλλ. σκηνῆς, ὥστε νὰ εἰμποροῦν ἀνέτως νὰ μοιρασθοῦν τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ αἱ δύο ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ συναγωνιζόμεναι πρωταγωνίστριαι.

Τὸ ἔργα ἅτινα ἐξέλεξαν διὰ τὰς τιμητικὰς των μολενόσι φέρουν τὴν σφραγίδα δύο μεγάλων συγγραφέων, δὲν ἤρσαν. Ἦσαν ἀτυχῶς ἐκλογῆς. Ἡ Κυδελὴ εἰς τὴν «Ἀνάστασιν» τοῦ Τολστόη ἔπαιξε πολὺ καλὰ, ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ μυθιστορήματος ἀπάνθισις τοῦ δράματος εἶχεν ἰκανὰ μειονεκτήματα, καίτοι παρ' ἐμπείρου τῆς σκηνῆς γνώστου ἐγένετο, τοῦ Μπατάιη.

Ἡ «Ἠλέκτρα» τοῦ Γερμανοῦ Χόμφενσταλ εἶναι μία ὥχρὰ καὶ ὑπεράγαν νεωτεριστικὴ καὶ ρεαλιστικὴ ἀπομίμησις τοῦ Σοφοκλείου ἀριστοουργήματος. Ἀλλὰ διατὶ ἡ δ. Κοτοπούλη δὲν ἐνεκολπώθη τὸ ἀρχαῖον δράμα, ἐν ἐνταλῇ διερμηνεύσει, ἀλλὰ κατέφυγεν εἰς τὴν Γερμανίαν, ἀγνοοῦμεν. Ἡ ξενομανία αὐτῇ ἐρείωσε τὴν ἐντύπωσιν, ἣν προσεδόκα τις ἀπὸ ἔργον, ἔχον ὑπόθεσιν μίαν Ἠλέκτραν. Εἰς τὴν μείωσιν ταύτην συνετέλεσε πολὺ περισσότερον ἡ ἀθλιεστάτη μαλλιάρη μεταφράσις τοῦ κ. Κ. Χατζοπούλου. Τοιαῦτα ἀσθεῖς ἀπόπειραι ἀποθουρκώσεως τοῦ θεάτρου πρέπει νὰ λείψουν. Ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο περὶ τιμητικῆς παραστάσεως τόσον συμπαθοῦς καὶ ἀξίας ἡθοιοῦ, οἷα ἡ δ. Κοτοπούλη, ἡ σκηνὴ θὰ ἐπλημμυροῦσεν ἀπὸ μαξιλάρια. Καὶ τοιαῦτα μαθήματα δὲν πρέπει νὰ λείψουν ἐφεξῆς, ἐὰν ἤθελον ἀποτολμηθῇ τόσον οἰκτρὰ πρᾶξιμα κατὰ τῆς καλαισθησίας τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς γλώσσης. Μία Ἠλέκτρα— τὸ ὑπέροχον αὐτὸ καὶ μεγαλοπρεπὲς δημιούργημα τῆς ἀρχαίας παραδόσεως—νὰ ὁμιλῇ ὡς Καρπενησιώτης εὐζωνας, εἶναι κωμικόν, ἀλλὰ καὶ ἀπαίσιον συγχρόνως.

★

Ὁ κ. Μαρσέλλος ἐσκέφθη ὅ,τι δὲν ἐσκέφθησαν οἱ ἄλλοι δραματικοὶ συγγραφεῖς. Νὰ γράψῃ στρατιωτικὸν δράμα. Τὸ ἔδαφος ἀνεκματάλλευτον, ἀλλ' ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἐδάφους, κατὰ τοὺς στρατιωτικούς

κανονισμούς, εἶνε ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα θέματα τῆς τακτικῆς. Ἀλλ' ὁ κ. Μαρσέλλος εἶνε ἐρασιτέχνης δραματικὸς συγγραφεὺς καὶ δὲν πρέπει νὰ κρίθῃ πολὺ αὐστηρῶς. Ἀλλῶς τε δὲν εἰμπορεῖ τις ν' ἀρνήθῃ ὅτι δὲν μελετᾷ πολὺ καὶ ὅτι δὲν ἔχει ψυχολογικὴν ἀντίληψιν.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Λοχαγός» ἔχει ὡς ἑξῆς. Κατὰ τὸν πόλεμον, εἰς ἓν χωρίον τῶν συνόρων παρέμενε μὲ τὸ σύνταγμα εἰς λοχαγὸς φιλοξενούμενος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δημάρχου, ὅστις εἶχε μίαν κόρην, τὴν Γιαννίτσαν, καὶ ἓναν υἱὸν δεκανέα, μαχόμενον εἰς τὰ σύνορα. Ὁ λοχαγὸς συνῆψε σχέσεις μὲ τὴν Γιαννίτσαν ὑπερμέτρως στενάς καὶ ἔγινεν ἤδη γνωστὸν εἰς τὸ χωρίον καὶ τοὺς γονεῖς τὸ παραστράτημα τῆς δημαρχοπούλας. Σκηνὴ βίαια διαδραματίζεται μεταξὺ πατρὸς καὶ λοχαγοῦ, τὸν ὅποιον ὁ πρῶτος προπηλακίζει, ἐνῶ τὴν κόρην του ρίπτει εἰς τὴν καταπακτὴν. Φέρουν τραυματισμένον ἐκ τῆς μάχης, ἐπὶ φορείου τὸν ἀδελφὸν τῆς Γιαννίτσας, ὅστις ἀναζητεῖ τὴν ἀδελφὴν του, ἂν καὶ ὀλίγον ἄργά—κατόπιν δηλ. διπλῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἡρωϊσμοῦ του ὡς καὶ τῆς οἰκογενειακῆς του καταγωγῆς—καὶ δὲν ἄργεῖ νὰ ἐννοήσῃ τὸ πάθημα τῆς ἀδελφῆς του. Ἡ ἀντίθεσις—καὶ ἔχει ἀρκετὰς εὐτυχεῖς ἀντιθέσεις τὸ δράμα—ἀδελφῆς προδωσάσης τὴν τιμὴν τοῦ οἴκου καὶ ἀδελφοῦ δοξασμένου καὶ ἐντίμου εἶνε συγκινητικὴ. Ἀλλ' ὁ λοχαγὸς ἐπανορθοῖ τὸ σφάλμα. Νυμφεύεται τὴν Γιαννίτσαν, καθ' ἣν ὥραν ὁμως ἐκπνέει ἐκ τῶν τραυμάτων ὁ ἥρωες δεκανεὺς.

Τὸ ἔργον, πολὺ διδακτικὸν καὶ προωρισμένον διὰ τὸν πολλὸν κόσμον, ἔχει συγκινητικὰς σκηνάς, ἀδελφίαι δὲ τινὲς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐφυλάδευσαν τὴν ψυχικὴν τῶν θεατῶν διάθεσιν. Ἡ γλῶσσα πολὺ καλὴ, καίτοι πολὺ ὥσως ποιητικὴ κατὰ τὰς συναντήσεις τῶν ἐραστῶν.

Ὁ «Λοχαγός» τρίς ἐπανελήφθη καὶ τρίς κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν ἐκλήθη ὁ συμπαθὴς συγγραφεὺς ἐπὶ σκηνῆς.

★

Καὶ ἤδη αἱ Ἀθηναὶ χάνουν ὅλον ἐν τοῖς ἡθοποιοῖς, οὓς συνεκέντρωσαν διὰ νὰ διασταυρωθοῦν εἰς τοὺς θιάσους τοὺς ἀνασκηματιζομένους. Ἐγένοντο αἱ συναντήσεις, τὰ συμβόλαια καὶ ἡτοιμάσθησαν αἱ ἀποσκευαὶ διὰ τὰς περιόδους τῆς χειμερινῆς περιόδου, ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸν ὑπόδουλον Ἑλληνισμόν. Ἐφυγαν οἱ πλεῖστοι, ἀφίοντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς κινηματογράφους, τὸ πόκερ καὶ τὸ περίκομφον «Ραβάνσι», ἕως ὅτου ἔλθουν οἱ ξένοι θιάσοι δι' ὧν ἐλπίζεται νὰ τονωθῇ τὸ Δημοτικὸν Θέατρον.

★

Ὁ θιάσος Νίκα-Φύρστ-Λεπενιώτου δίδει παραστάσεις εἰς Κωνσταντινούπολιν.

—Ὁ τῆς Κοτοπούλη παριστάνει εἰς Πάτρας. Μετὰ 20 παραστάσεις ἀπέρχεται εἰς Κρήτην.

—Ἡ Κυβὴλῃ ἀπῆλθεν εἰς Βόλον ὅπως δώσῃ 20 παραστάσεις. Κατόπιν θὰ παῖξῃ εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν μῆνα Δεκεμβρίου καὶ ἔπειτα εἰς Σμύρνην.

—Ὁ θιάσος Πλέσσα, μὲ πρωταγωνίστριαν τὴν κ. Δαμάσκου, παῖζει εἰς Τρίπολιν. Κατόπιν θὰ διευθυνθῇ εἰς Ρουμανίαν.

—Τὸ Ἑλλ. Μελόδραμα δίδει παραστάσεις εἰς Κων/πολιν. Κατόπιν θὰ ἀπέλθῃ εἰς Ρουμανίαν.

—Ἡ Ἑλλ. ὑπερέττα μὲ πρωταγωνιστρίαν τὰς κ.

Φωφὼ Καδτρωμένον

Ἡ ἐπιτυχοῦσα εἰς τὸν ἐπὶ εἰσαγωγῇ διαγωνισμὸν τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων

κ. Κανδύλη, Δενδρινοῦ καὶ Ράλλη ἀφ' ὧν ἐπαίξεν εἰς Μιτυλήνην, ἀπῆλθεν εἰς Σμύρνην. Μετὰ 25 παραστάσεις θὰ ἐπισκεφθῇ τὰς κυριωτέρας Ἑλλ. ἐπαρχίας.

—Ἀρχίζει τὴν 10 Νοεμβρ. εἰς τὸ «Ἀττικόν» ἡ νέα ὑπερέττα ὑπὸ τὸν κ. Παπαϊωάννου, ἥς μετέχουσι ἡ δ. Τρυφυλλάκη καὶ οἱ κ. κ. Καμβύσης, Κορινιώτης, Φίλιππίδης καὶ ἄλλοι. Θὰ δώσῃ 20 παραστάσεις μεθ' ὧν θὰ μεταβῇ εἰς Πάτρας, Σμύρνην καὶ Βουκουρέστιον. Τὸ δραματολόγιον ἀποτελεῖται ἀπὸ νεωτάτας Βιενναίας ὑπερέττας.

—Ὁ θιάσος Βερόνη ἀπῆλθεν εἰς Κάϊρον. Θὰ περιοδεύσῃ τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Αἰγύπτου.

—Ὁὐκ ὀλίγα εὐεργετικὰ παραστάσεις ἐδόθησαν ὑπὸ τινων ἐν διαθεσιμότητι Ἑλλήνων ἡθοποιῶν. Ἐκ τούτων δέον νὰ τύχῃσι ἰδιαιτέρας μνείας ἡ τῆς κ. Κωνσταντινοπούλου καὶ ἡ τοῦ κ. Τσούλα, ὅστις ἐπαίξε τὸν «Ὁθέλλον».

